

Magdalena Przybysz-Stawska

Uniwersytet Łódzki

Katedra Informatologii i Bibliologii

e-mail: magdalena.przybysz-stawska@uni.lodz.pl

 <https://orcid.org/0000-0001-5868-6840>

Wstęp

DOI: <https://doi.org/10.18778/0860-7435.39.00>

W nowym numerze „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Librorum” proponujemy Czytelnikom niezwykle eklektyczny pod względem tematycznym zbiór tekstów. W pierwszym artykule (*Łódź zajmuje mnie i porywa...*, ss. [13]–[35]) autorka przedstawia unikatowy zbiór łódzkich rękopiśmiennych regionalistów z przełomu XIX i XX wieku, znajdujących się w księgozbiorze Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego. Ten niezwykle interesujący, nie tylko dla Łódzianina, zbiór dokumentów jest cennym źródłem wiedzy o mieście, które w 2024 r. obchodziło swoje 600 urodziny. Maria Strzelecka omawia rękopisy prywatne (w tym m.in. korespondencję rodziny Poznańskich i Silbersteinów) oraz dokumenty urzędowe ówczesnego Magistratu m. Łodzi, podkreślając, że Biblioteka *systematycznie przeprowadza ich digitalizację, zapewniając tym samym ochronę zasobów, jak i szeroki dostęp do zbiorów szczególnie cennych* (s. 31). Dzięki temu możliwe jest *poznanie miasta «zajmującego i porywającego» swoją różnorodnością i wielowątkowością, w czasach jego najprężniejszego rozkwitu* (s. 31). Z kolei zagadnienie, będące przedmiotem kolejnego artykułu, przenosi nas do XXI wieku, w którym wraz z powstaniem i rozwojem internetu, pojawiło się wiele poważnych zagrożeń, podejmowanych i analizowanych także w literaturze naukowej. Wykorzystanie nowego medium jako narzędzia dezinformacji i manipulacji,

kreowanie w efekcie fałszywej rzeczywistości, to tylko niektóre z nich. Innym jest fake influencing. To poważny problem, na który zwróciła uwagę Karolina Lewandowska. Teoretyczne rozważania, w tym opisanie wykorzystywanych w takim procesie mechanizmów oraz technik, poparte konkretnym przykładem i analizą działań jednej z influencerów, pozwala Czytelnikom lepiej zrozumieć skalę konsekwencji rozszerzania się tego zjawiska. Jak podkreśla Autorka, *Obecność fałszywnych celebrytów w mediach społecznościowych może stanowić poważne zagrożenie; ich ofiarą mogą paść osoby dysponujące funduszami w branży influencer marketingu, obywatele dokonujący wyboru swoich przedstawicieli w jednostkach administracyjnych różnego szczebla, czy zwykli odbiorcy* (s. 56). Tę część rozważań w numerze zamyka kwestia związana (ponownie) z biblioteką. W tym przypadku jest to Biblioteka Politechniki Łódzkiej. Iwona Sójkowska, przypominając, iż *biblioteka akademicka jako jednostka ogólnouczelniana organizująca warsztat pracy naukowej powinna odpowiadać na potrzeby społeczności akademickiej* (s. [59]), prezentuje wyniki badań, przeprowadzonych w 2023 r., dotyczących satysfakcji użytkowników wspomnianej placówki i porównuje je z danymi, uzyskanymi trzy lata wcześniej (2020). Systematyczność tego typu badań pozwala na bieżąco śledzić zmiany kolejnych pokoleń zarówno studentów, jak i pracowników naukowych, korzystających z usług biblioteki i dostosowywać je do nowych oczekiwań odbiorców. Opracowane dane są też podstawą do formułowania sugestii, wskazówek i wytycznych w kontekście opracowywania nowych strategii działań wspomnianej placówki.

Kolejną propozycję lekturową stanowi materiał przygotowany przez Anetę M. Sokół, która przywołała nieistniejącą dziś ewangelicką parafię w Nowym Dworze, dzięki analizie działalności wydawniczej Marii Kaucz, jednej z potomkin tamtejszych luteran, której *publikacje przedstawiają sylwetki pastorów pełniących służbę w Nowym Dworze, losy indywidualne, historie nowodworskich rodzin oraz powojenne drogi życiowe ocalałych nowodworzan* (s. 89).

Natomiast dzięki Pauli Gamus Czytelnicy naszego periodyku mają możliwość przyjrzeć się publikacji poświęconej współczesnemu komiksowi (*Powieść graficzna. Wprowadzenie*, pod red. Sebastiana J. Konefaly, Jerzego Szylaka, Poznań–Warszawa: Timof Comics-Institut Kultury Popularnej, 2023). Interesujące spostrzeżenia Recenzentki mogą wpłynąć na decyzję sięgnięcia po ten tytuł, stanowiący pierwszy z zaplanowanych trzech tomów cyklu.

Ten numer czasopisma zamykają dwa sprawozdania, dzięki którym odbiorcy „AUL. FL” mają możliwość dowiedzieć się najpierw o przebiegu Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „50 lat Instytutu Studiów Informacyjnych UJ. Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość” (Kraków, 13–14 czerwca 2024), a następnie o drugim wydarzeniu, jakim była III Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Kultura książki i informacji” (Łódź, 4 lutego 2025 r.).

Tradycyjnie zachęcamy do zapoznania się ze wszystkimi tekstami polecanymi w prezentowanym numerze pisma. Przypominamy, że jest ono indeksowane w następujących bazach: ERIH PLUS, EBSCO, PolINDEX, HAL, CEJSH, BazHum, ARIANTA, a także w Polskiej Bibliografii Bibliologicznej, w zasobach WorldCat, LitDok, Google Scholar i ViFaOst. Rekomendujemy również archiwalne numery „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum”, dostępne w Repozytorium Uniwersytetu Łódzkiego.

Życzymy inspirującej lektury, zapraszając do współpracy z nami.

Magdalena Przybysz-Stawska